

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Nieuwland Midden, Schiedam

Opsteller: J. Keyzer

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Nieuwland Midden, Schiedam
Opstellers	J. Keyzer
Datum	23-08-2017
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20170727v01
Aantal pagina's	31
Opdrachtgever	Gemeente Schiedam
Contactpersoon	J.A.H. van Sasse van IJsselt
Collegiale toets	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Keyzer, J. 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Nieuwland Midden, Schiedam. Rapportkenmerk ER20170727v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Verordening ruimte.....	15
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	18
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	20
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	23
6 Conclusies en aanbevelingen.....	25
6.1 Beschermde gebieden.....	25
6.2 Beschermde soorten.....	25
7 Geraadpleegde bronnen.....	27
7.1 Internet.....	27
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	29

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Gemeente Schiedam heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Nieuwland Midden, Schiedam. De aanleiding hiervoor is de voorgenomen herstructurering binnen het plangebied (sloop en nieuwbouw), zie verder hoofdstuk 3. De voorgenomen werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeelt. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

---

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als

de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

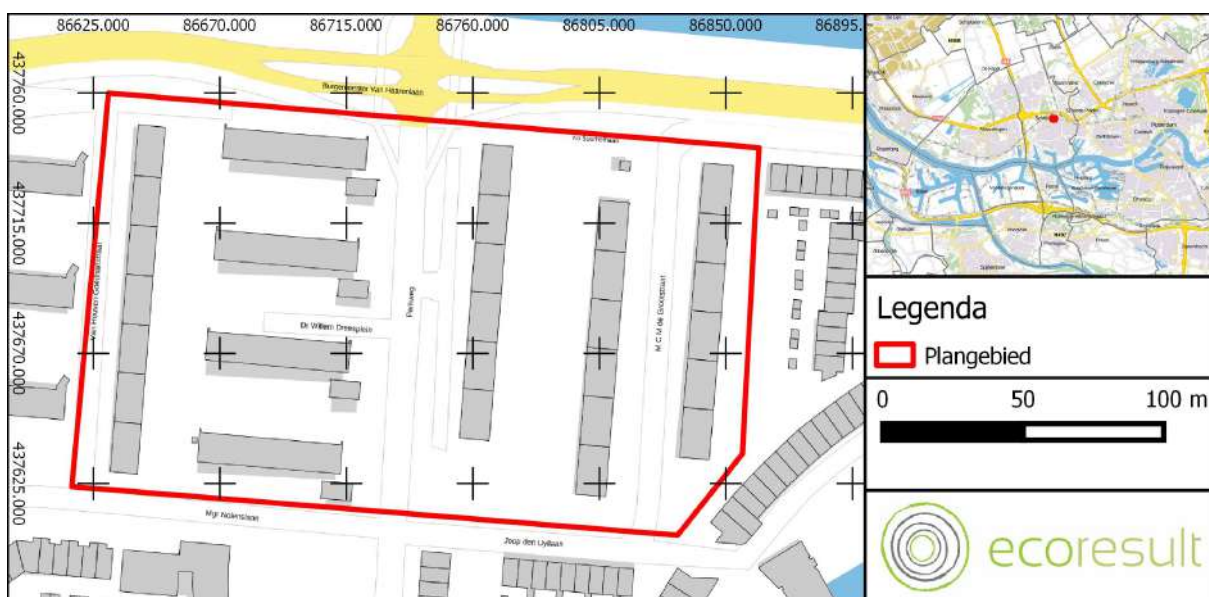

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze natuurtoets betreft 8 flats in de wijk Nieuwland Midden. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Schiedam in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied omvat de adressen:

- Van Heuven Goedhartstraat nummer 1 t/m 111,
- Monseigneur Nolenslaan 404 t/m 406,
- Parkweg 4 t/m 210 en 53 t/m 169,
- Burgemeester van Haarenlaan 863 t/m 865,
- M.C.M. de Grootstraat 2t/m 118 en 1 t/m 117.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinset rechtsboven. Bron: PDOK.

3.2 Beschrijving

- Het plangebied bestaat uit 8 flatgebouwen waarvan 5 objecten aan de westzijde van de Parkweg liggen en 3 objecten aan de oostzijde. De flats aan de westzijde zijn gebouwd in 1960 en de flats aan de oostzijde in 1962.
- De flats aan de westzijde:
  - Hebben 5 bouwlagen met portieken, balkons en galerijen.
  - Op diverse bouwlagen zijn open stootvoegen aanwezig. Daarnaast zijn er dilatatievoegen terug te vinden.
  - De dakranden hebben een boeiboord met op sommige plekken ruimte tussen

het boeiboord en de muren.

- Aan de Parkweg bevinden zich 4 winkelpanden naast de ingang van de flats en behoren tot het plangebied.
- De flats aan de oostzijde :
  - Hebben vergeleken met de westzijde minder geschikte openingen in de vorm van open stootvoegen en dilatatievoegen.
  - De gevels van de bebouwing zijn van beton
  - In de bebouwing zijn nauwelijks tot geen gaten, scheuren of kieren aanwezig.
  - In de bebouwing zijn geen open stootvoegen aanwezig.
  - Daarnaast zijn de dilatatievoegen dicht gevoegd.
  - Op sommige plekken zijn er vrij grote ventilatie openingen aanwezig die in verbinding staan met de luchtafvoer.
  - Aan dakranden bevinden zich metalen strips. Op enkele plekken is er ruimte (kieren) aanwezig tussen de metalen strips en de boeiborden.
- Overig:
  - Tussen de flats zijn aan beide zijdes gazons aanwezig.
  - Langs de Parkweg en de Burgemeester van Haarenlaan staan bomenrijen in lijnvormen.
  - Langs de Burgemeester van Haarenlaan loopt een watergang aan de noordzijde.
  - De directe omgeving van het plangebied bestaat uit woonwijken. Aan de noordkant bevindt zich de Burgemeester van Haarenlaan waarlangs bomenrijen aanwezig zijn. Verder naar het noorden bevindt zich een spoorlijn, de A20 en het Beatrixpark.
  - Open water is in en direct rondom het plangebied afwezig. Iets ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich de 's Gravenlandseplas.

Zie bijlage 1 voor een algehele foto-impressie van het plangebied.

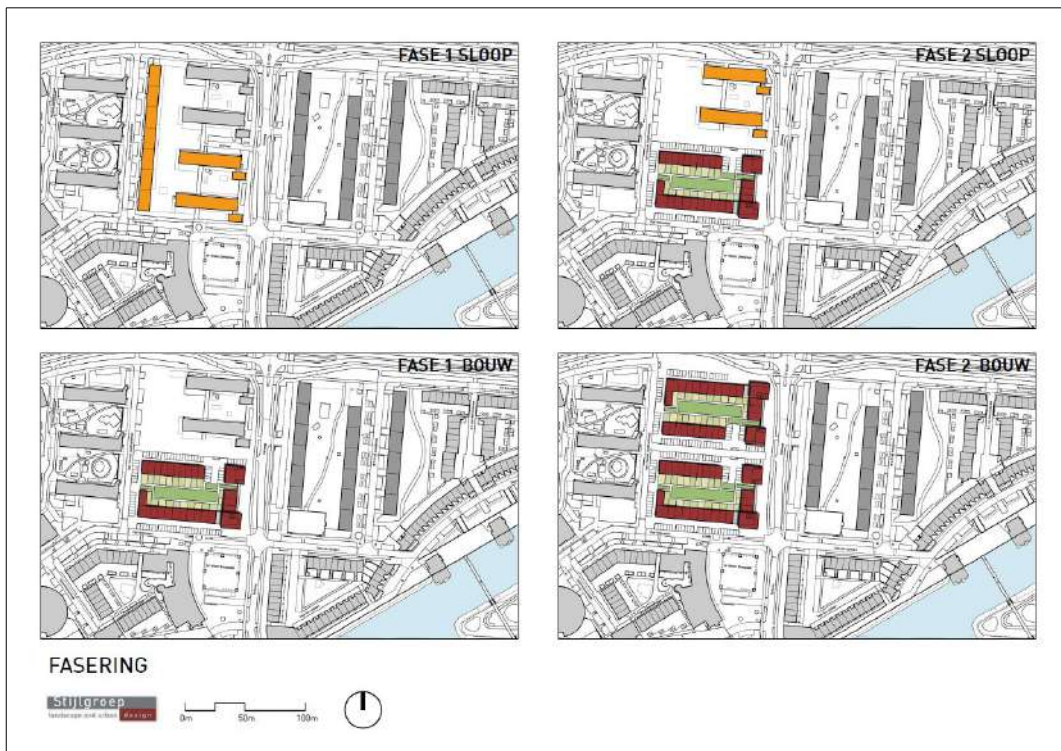
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen werkzaamheden betreffen:

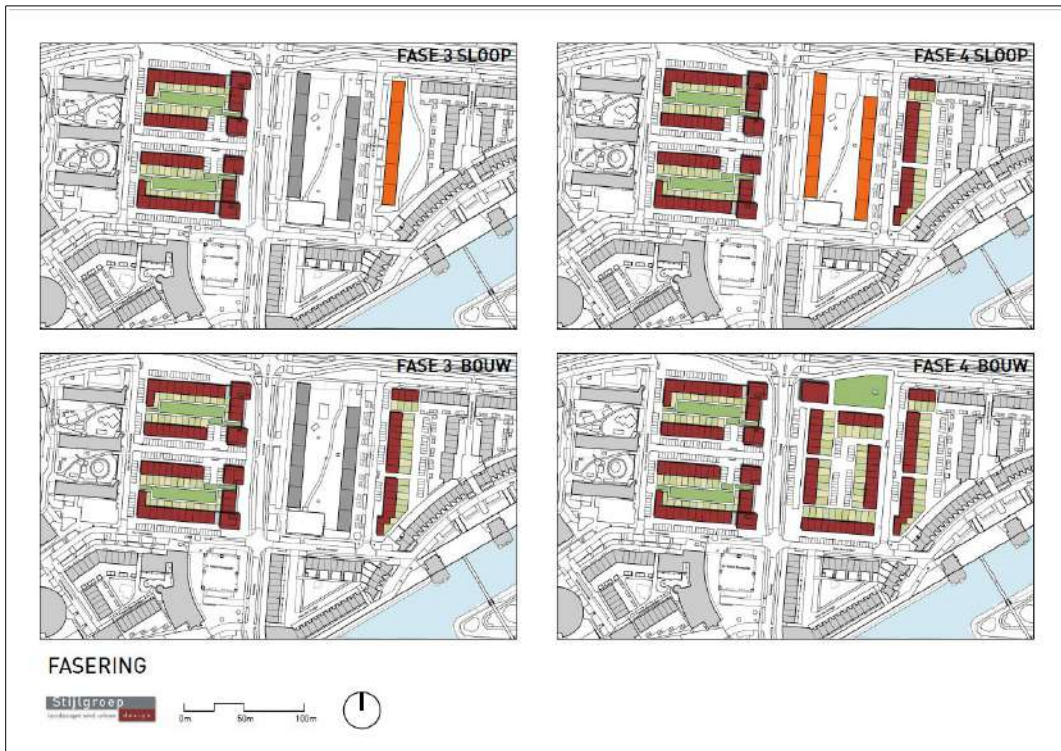
- Sloop van de huidige bebouwing in fases (zie afbeelding 2 en 3).
- Nieuwbouw in fases van 214 eengezinswoningen en appartementen.
- Bomen worden waar mogelijk gespaard. Een gedetailleerd overzicht van te behouden boomstructuren en solitaire bomen is nog niet beschikbaar.

3.4 Planning

De start van de voorgenomen ontwikkelingen zijn voorzien in april 2019.

Afbeelding 2: Fasering van de werkzaamheden in het plangebied.
Bron: opdrachtgever.

Afbeelding 3: Fasering van de werkzaamheden in het plangebied.
Bron: opdrachtgever.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De meest dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn de Boezems van Kinderdijk (op ca. 17 km afstand) en de gebieden aan de Oude Maas (op ca. 7 km afstand) en Solleveld en Kapittelduinen (op ca. 15 km afstand)³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000 gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De meest dichtstbijzijnde onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn de polders van Midden Delfland (op ca. 2 km afstand), de Vlietlanden (op ca. 5 km afstand), een korte ecologische verbindingszone langs de A4 (op ca. 3,7 km afstand) ten noorden van het plangebied⁴. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

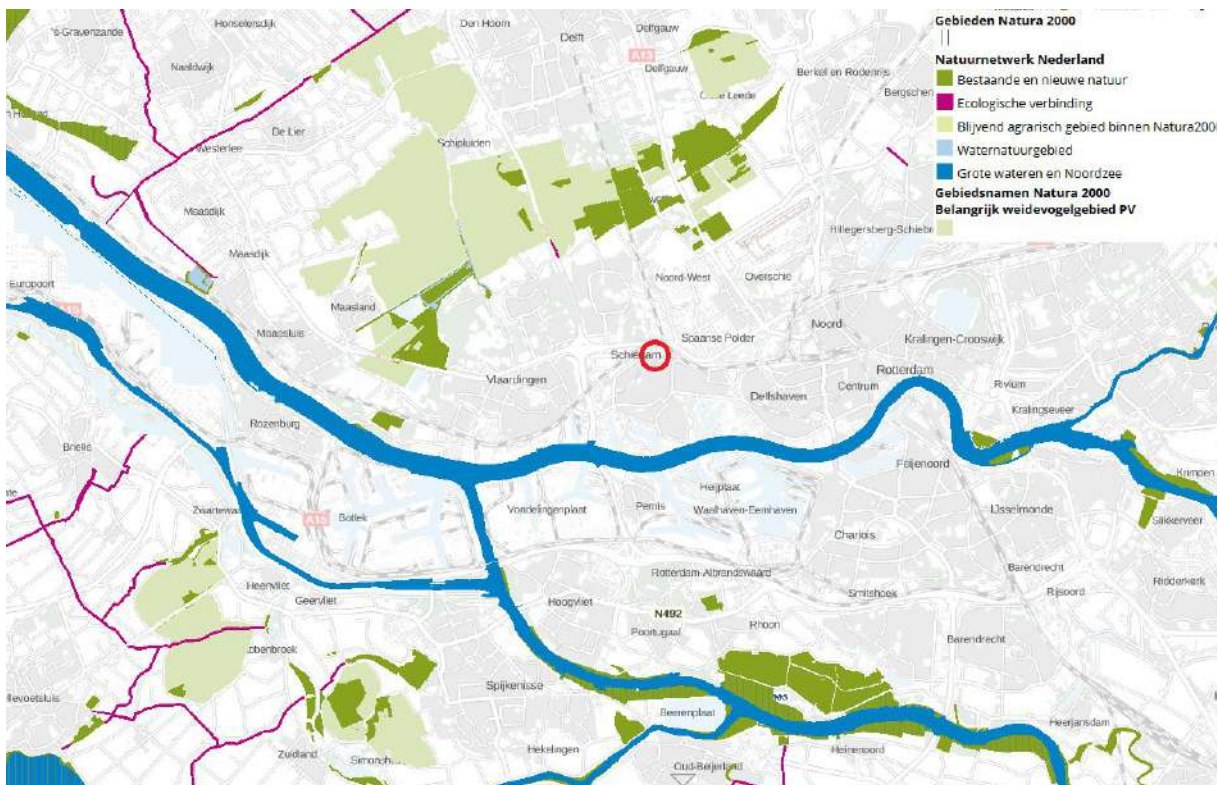
Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied⁵. De poldergebieden ten noorden van Schiedam, Midden Delfland, op een afstand van minimaal 4 km zijn

3 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

4 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

5 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

bestemd als Belangrijk weidevogelgebied. Op basis van de afstand van dit Belangrijk weidevogelgebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

Afbeelding 4: Natura2000, NNN-gebieden en Belangrijke weidevogelgebied ten opzichte van het plangebied (rode cirkel). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 26-07-2017 door J. Keyzer en M. Oomen, beiden ecologisch deskundige⁶ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

---

⁶ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Sechtvalk	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Stenuil	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Oehoe	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels met een vaste rust of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFP – quickscanhulp, geraadpleegd op 03-08-2017.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor huismus en gierzwaluw zijn geen geschikte invliegopeningen aanwezig in de flats. De aanwezige openingen bestaande uit open stootvoegen en kieren zijn te klein om naar binnen te vliegen. Daarnaast zijn de ruimtes onder dakranden tevens ook te klein om in te vliegen. Daarnaast zijn deze twee soorten tijdens het veldbezoek niet waargenomen in of rondom het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn wel woningen aanwezig waar mogelijk gierzwaluw en huismus aanwezig kunnen zijn.

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Rondom de flats staan enkele bomen, echter zijn hier geen grote nesten in waargenomen die eventueel kunnen functioneren als vaste rust en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Daarnaast ligt het plangebied in een drukke stedelijke omgeving wat de aanwezigheid van vaste rust en verblijfplaatsen uitsluit. Mede op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil, roek, sperwer, wespandief en zwarte wouw redelijkwijds worden uitgesloten

van aanwezigheid. Voor uilensoorten zoals kerkuil, steenuil en oehoe herbergt het plangebied tevens ook geen geschikte broedplaatsen. Grote gele kwikstaart heeft zijn broedgebied langs beken en rivieren in het zuidoosten van Nederland en kan redelijkwijs worden uitgesloten op basis van het ontbreken van dergelijke plaatsen in en rond het plangebied. Voor ooievaar zijn tevens geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. De slechtvalk broedt in stedelijke omgeving op gebouwen met een zeer grote hoogte, waarvoor het plangebied niet in aanmerking komt.

5.2.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. Het plangebied is geschikt voor een selectie van deze soorten (zogenaamde categorie 5-soorten), zoals spreeuw, koolmees en pimpelmees.

5.2.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Deze kunnen tot broeden komen in bijv. de struiken die direct grenzen aan de flats.

5.2.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

5.2.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels is redelijkwijs uit te sluiten. Het plangebied is voor deze vogelsoorten ongeschikt om in of op te broeden. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

5.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen omstandigheden die jaarronde bescherming van deze nesten rechtvaardigen. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels waarvan de gunstige staat van instandhouding goed is. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.2.3.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels.

Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door onder andere buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Vroedmeesterpad	Amfibieën	0 - 1 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijn soorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFD – quickscanhulp, geraadpleegd 03-08-2017.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. In de flats zijn meerdere geschikte invliegopeningen aanwezig in de vorm van open stootvoegen, dilatatievoegen, ruimte tussen de muren en dakranden en kieren tussen de balkons. Voornamelijk de woningen aan de westzijde van de Parkweg zijn geschikt door de grote hoeveelheid open stootvoegen en dilatatievoegen die aanwezig zijn. De te verwachten soorten binnen het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Verblijfplaatsen van meervleermuis worden niet verwacht gezien de ligging van het plangebied ver van grotere watergangen welke meervleermuizen nodig hebben om zich te verplaatsen naar vliegroutes en foerageergebieden elders.

Soort	Functie
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats
	Kraamverblijfplaats
	Paarverblijfplaats
	Winterverblijfplaats
Ruige dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats
	Paarverblijfplaats
	Winterverblijfplaats
Laatvlieger	Zomerverblijfplaats
	Kraamverblijfplaats
	Winterverblijfplaats

Tabel 4: Verwachte soorten vleermuizen en functies.

Voor boombewonende vleermuizen is het plangebied ongeschikt. De bomen rondom de flats liggen in een drukke stedelijke omgeving waardoor deze redelijkwjs ongeschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zijn er geen geschikte invliegopeningen waargenomen in de bomen. Op basis van dit gegeven worden potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis uitgesloten. De directe omgeving van het plangebied kan potentieel functioneel zijn voor vleermuizen als vliegroute (bomenrijen langs Parkweg) en foerageergebied (bomen en weiden tussen flats).

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de vroedmeesterpad. Open water is afwezig binnen de begrenzing van het plangebied. Hierdoor is ook de aanwezigheid van gevlekte witsnuitlibel uit te sluiten welke afhankelijk is van water. Muurhagedis komt alleen voor in de omgeving van Maastricht welke de uiterste noordgrens is van het verspreidingsgebied van deze soort⁷. Geschikt habitat is voor deze soort niet aanwezig in het plangebied. Op basis hiervan valt deze soort uit te sluiten. De rivierrombout leeft langs de grotere rivieren welke niet direct in de buurt van het plangebied aanwezig zijn. Voor noordse woelmuis is geen geschikt leefgebied aanwezig in de vorm van rietvegetatie met open water. Voor bever is tevens ook geen geschikt leefgebied aanwezig in de vorm van grote open waterpartijen.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie

⁷ <http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Reptielen/Muurhagedis/tabid/1384/Default.aspx>

voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen. Aanwezigheid van vleermuizen, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in het plangebied is niet uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op aanwezige potentieel geschikte verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend onderzoek is nodig middels 5 veldbezoeken (waarvan 2 in de avond en 1 in de ochtend) in de periode 15 mei tot en met 15 juli (2018) en 1 augustus tot 1 oktober (2017), om te bepalen of:

- Voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis
ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig zijn. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁸ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vleermuizen aanwezig zijn dient een ontheffing Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Nee
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Meerkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bokkenorchis	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Muurbloem	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Boommarter	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Steenmarter	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Blaasvaren	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Schubvaren	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Smalle raai	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Hermelijn	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Ree	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja

Tabel 5: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 03-08-2017. Bron vrijstelling: Provincie Zuid-Holland.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Beschermde muurvegetatie is tijdens het verkennend veldonderzoek niet aangetroffen en wordt tevens niet verwacht. Muurbloem is uit te sluiten van aanwezigheid in het plangebied, geschikte muren zijn niet aanwezig in het plangebied. Het groen in en rondom het

plangebied bestaat enkel uit zeer algemene soorten welke wijzen op voedselrijke omstandigheden. De ligging van het plangebied in stedelijke omgeving sluit de aanwezigheid van een zeldzame soorten als bokkenorchis, smalle raai en wilde ridderspoor uit. Blaasvaren en schubvaren worden tevens ook niet verwacht en zijn tijdens het verkennend veldonderzoek ook niet aangetroffen.

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen. De gewone zeehond heeft open water nodig wat niet aanwezig is binnen het plangebied. Voor boommarter en steenmarter ligt het plangebied teveel geïsoleerd in een stedelijke omgeving om hier een vaste rust en verblijfplaats te hebben. Daarnaast is de bebouwing ook ontoegankelijk voor steenmarter.

5.4.2.3 *Amfibieën, reptielen en vissen*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Voor de alpenwatersalamander en meerkikker is geen geschikt habitat (water, sloten, brede natuurlijke overzones) aanwezig in het plangebied.

5.4.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijke weidevogelgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is redelijkerwijs uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

6.2.1.1 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied en de directe omgeving hiervan kunnen potentieel geschikt zijn als voortplantingsplaats voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door onder andere buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart – 15 augustus) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot schadelijk effecten op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger). Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli middels 3 bezoeken én 1 augustus tot 1 oktober middels 2 bezoeken. Indien vleermuizen aanwezig zijn, een overtreding van een verbodsbepaling niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing of vergunning te worden aangevraagd voordat gestart kan worden met de werkzaamheden.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

Soortgroep	Onderzoekperiode											
	Januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vleermuizen												

Tabel 6: Benodigd aanvullend onderzoek en onderzoeksperiodes.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en kennisdocument

www.rvo.nl

<https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Provincie Zuid-Holland, Provinciaal blad 2016 nr. 678820 december 2016

Soortinformatie

<http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Reptielen/Muurhagedis/tabid/1384/Default.aspx>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Gevel aan oostzijde van het plangebied.

Gevel aan de oostzijde van het plangebied met ruimte tussen metalen strip en boeiboord.

Flats aan oostzijde van het plangebied.

Flats aan westzijde van het plangebied met groen en open stootvoegen in de gevels.